

Reggie Oliver
Printre morminte

Traducere Roxana Brînceanu

— Nu cred că Biserica Anglicană va accepta vreodată cu plăcere ideea de sfințenie, zise arhidiaconul. Nu. Nu merge. Nu e în natura noastră.

Arhidiaconul este unul dintre acei oameni care au opinii ferme în aproape orice privință, o calitate utilă, dar obositoare.

Era prima seară a Adunării anuale Diocezană a Clerului la Casa Sfintei Caterina. Cei mai mulți dintre participanți se duseseră la culcare devreme, după cină și rugăciunea de seară, dar câțiva dintre noi acceptaserăm amabila invitație a canonicului Carey la un pahar de whisky în bibliotecă. Era o seară rece de noiembrie și fusese aprins focul. Lumina scăzută, draperiile de damasc trase și o încăpere ai cărei pereți erau tapetați de la podea pînă la tavan cu scene șterse teologice și de devotament religios contribuiau la o atmosferă intensă, calmă.

Bănuiesc că ori de cîte ori se adună colegi de breaslă tinde să se impună o dispoziție de conspirație și competiție, iar clericii nu fac excepție de la regulă. Se propun subiecte serioase, astfel încît persoanele de față să-și poată demonstra îndemînarea și credința. Arhidiaconul, în orice caz, nu făcea conversație de salon.

— Dar în tradiția noastră există oameni pe care îi onorăm ca sfinți, spuse Bob Mercer, vicar de Stickley.

— Numește-i! ceru arhidiaconul beligerant.

— George Herbert, Edward King Episcopul de Lincoln... Dar martirii Latimer și Ridley? Și Tyndale?

— Da, da. Dar astea sînt figuri din trecut. Oricum, întreabă pe orice bărbat sau femeie de rînd din biserică ce știe despre Edward King. Vreau să spun că noi nu avem o tradiție vie și populară, un echivalent pentru Maica Tereza sau Padre Pio.

— Dar Meriel Deane, cea care a început Filipicele? întrebă canonicul Carey.

Un preot tînăr care tocmai intrase mărturisi că el nu auzise niciodată de Meriel Deane. Aș fi spus și eu același lucru dacă aș fi fost mai puțin timid în a-mi etala ignoranța. Mai mult condescendent, arhidiaconul ne luminează. Meriel Deane, spuse el, fondase Mișcarea Filipică pentru a ajuta la reabilitarea prizonierilor recidiviști condamnați la pedepse lungi care tocmai părăseau închisoarea. Aceștia își puteau petrece primele șase luni de libertate la o Casă Filipică, de obicei într-un loc izolat la țară, sub supravegherea a unul sau doi gardieni. Regimul urmat acolo era în același timp auster și comod. Pușcăriiașii puteau veni și pleca după cum voiau, și nu aveau munci de efectuat în afara cîtorva sarcini minore în

gospodărie, dar aveau parte de mese regulate și perioade de tăcere și meditație. Oamenilor li se dădea posibilitatea să reflecteze la viețile lor. Acțiunea de caritate își trăgea numele de la orașul Philippi unde fusese întemnițat Sfântul Pavel. Filipicele încă mai existau și făceau treabă bună deși fondatoarea lor murise.

Arhidiaconul își încheie predica spunînd:

— Am întîlnit-o pe Meriel Deane cu cîteva ocazii. Femeia era nebună. Fără îndoială o persoană de treabă în felul ei, dar complet ieșită din minți, deci după părerea mea nu ar fi o candidată la sanctificare.

— O, da, la sfîrșit era mai degrabă deranjată la cap, dar nu a fost întotdeauna așa, zise o voce pe care niciunul dintre noi nu o recunosc.

Vorbitorul era un preot în vîrstă a cărui tăcere placidă o observasem pe parcursul întregii cine. Purta un fel de sutană, ceea ce îl plasa în ramura anglo-catolică a bisericii, impresie care îmi fusese confirmată cînd am auzit pe cineva adresîndu-i-se cu „Părinte Humphreys“. Era probabil trecut de vîrsta de pensionare, un bărbat scund, adus de umeri și cu un cap încrețit ca o alună, nu prea atrăgător; dar, cînd vorbea, fața sa căpăta treptat personalitate, chiar un anumit farmec.

— Deci ați cunoscut-o, părinte?

— Foarte bine, de ceva timp. Una dintre primele ei case „filipice“ era în parohia mea, Saxford în Norfolk.

— Și nu era țicnită?

— Nu era țicnită atunci.

— Așadar cînd s-a țicnit? întrebă tînărul.

Arhidiaconul se încruntă. Evident considera că folosirea repetată a cuvîntului „țicnită“ cobora nivelul conversației.

— Mă rog, zise părintele Humphreys, care simțise jena arhidiaconului și părea amuzat de ea. Nu e ăsta epitetul pe care l-aș folosi, dar cu siguranță ceva a mers prost. Așa cum se întîmplă de obicei. Te întreb de ce, dar nu există un răspuns clar. În orice caz nu pe partea asta a mormîntului.

Ultima parte a frazei o rosti stins, ca și cum ar fi uitat de prezența celorlalți și ar fi vorbit doar cu sine însuși.

— Știți ce anume „a mers prost“, după cum v-ați exprimat? întrebă canonicul Carey.

— Nu. Nu cu exactitate. Dar dacă vreți o să vă povestesc ceea ce știu. Ar fi o ușurare. Nu am mai spus niciodată nimănui, și ar putea să fie bine dacă mă destăinuiesc.

Noi ceilalți începurăm să ne așezăm pe fotolii și sofale. O poveste înainte de culcare! Ce cinste! Cuvîntul destăinuiesc îl marcase în mintea mea ca o persoană neobișnuită și interesantă. Și totuși – și nu cred că asta a fost o înțelegere

ulterioară – sînt sigur că nu m-am simțit în largul meu, chiar m-am temut puțin de ceea ce părintele Humphreys avea să ne dezvăluie. În ciuda ofertelor de a se așeza mai confortabil, el se instalează pe un scăunel scund în fața focului. În acea postură, ghemuit cu genunchii aproape pînă la bărbie, aspectul lui avea ceva care te ducea cu gîndul la un spiriduș bătrîn dintr-o carte de basme. În timp ce vorbi abia dacă se uită la noi, ci adresează cea mai mare parte a discursului său modelului țesut pe covorul de la picioarele lui.

A fost Meriel Deane o sfință? Cu siguranță avea calități de sfînt, dar înclin să cred că adevărații sfinți sînt mai puțin conștienți de sfințenia lor și mai puțin dispuși să-ți amintească despre ea. Hai să spunem că în felul ei excentric Meriel era de partea îngerilor și să lăsăm lucrurile așa.

Eram paroh la Saxford de aproape cinci ani cînd a venit ea în sat, și îmi amintesc limpede de prima dată cînd am întîlnit-o. Primele și ultimele imagini ale unei persoane sînt și cele mai vii. Cu Meriel, a fost aceeași: ceafa ei. Ceea ce era potrivit, presupun, pentru că ea avea o înfățișare așa de deosebită, atît din spate cît și din față.

În fiecare dimineață deschideam biserica la șapte, îmi făceam rugăciunile și apoi mă duceam la casa parohială să iau micul dejun. În acele zile – vorbesc despre 1964 – eram mai puțin preocupați să ținem biserica încuiată cu cheia. Nu știu dacă vreunul dintre voi cunoașteți biserica St. Winifred, în Saxford? Nu e ceva foarte deosebit, doar niște basoreliefuri frumoase normande pe portal și o catapeteasmă pictată care a reușit cumva să supraviețuiască atît Reformei, cît și iconoclaștilor lui Cromwell. Unul dintre panouri are o reprezentare destul de vie a Sfîntului Gheorghe cu balaurul.

Am pomenit de asta pentru că într-o dimineață de martie, 1964, cînd am revenit în biserică după micul dejun am găsit-o ocupată. O femeie stătea în genunchi, foarte dreaptă, într-una dintre stranele din față, aflată direct în fața picturii cu Sf. Gheorghe și balaurul. Nu s-a clintit cînd am intrat. Purta o haină și o fustă dintr-un material țesut rar, de o culoare mai degrabă nedefinită, dar atenția mi-a fost atrasă de capul ei. Era mic și de o formă bine îngrijită; părul gri-fer, evident lung, era răsucit într-un coc elaborat pe ceafă. Îmi amintea de un șarpe adormit.

Nu știu care considerați voi că e eticheta corectă atunci cînd descoperi pe cineva rugîndu-se în biserica ta. Eu înclin să mă așez liniștit în strană și să aștept să termine. Citeam o carte de rugăciuni și încercam să nu mă uit prea mult la ea, dar mă fascina. Stătea formidabil de nemișcată: dovadă a unei pietăți disciplinate, poate chiar rigide.

După aproximativ cinci minute s-a ridicat, s-a întors și a zîmbit drept spre mine.

— Trebuie să fii părintele Humphreys, parohul, a zis. Îmi pare groaznic de rău. Ar fi trebuit să vin să mă prezint înainte, dar tocmai ne-am mutat în sat la Old Tannery și a domnit haosul. Este cu adevărat primul moment pe care l-am găsit doar pentru mine. Sînt Meriel Deane.

A venit spre mine și mi-a strîns ferm mîna.

Mi-a plăcut de ea. Bănuiesc că avea peste cincizeci de ani. Avea o față frumoasă, asexuată, cu obraji ca merele și ochi ciudat de strălucitori. Corpul ei era înalt, subțire și fără formă; se mișca cu pași lungi, hotărîți. Părea complet neconștientă de sine, nepăsătoare la efectul pe care îl avea asupra oamenilor, ca o fetiță înaintea primei treziri a erotismului, dar deloc stîngace sau greoaie. Glasul ei era un behăit de clasă superioară intelectuală, ca al unui profesor de la Girton, ușor parodiat și neatractiv în sine, dar la ea nu era ofensiv fiindcă vorbea neafectat.

Auzisem vag de Meriel Deane și Filipice, dar ea mă puse la curent cu munca ei. Old Tannery era cea de-a treia Casă Filipică, și avea de gînd să rămînă să conducă ea însăși locul timp de cel puțin un an. Pînă la sfîrșitul primei noastre întîlniri mă oferisem deja să conduc rugăciunea de seară pentru ei la Old Tannery în serile de vineri și îi dădusem o cheie de rezervă de la biserică ca să poată intra oricînd voia și, după cum s-a exprimat ea, „pentru o mică rugăciune“.

În curînd am devenit un musafir obișnuit la Old Tannery. Era o atmosferă plăcută. Mobilierul era mai degrabă spartan – foarte puține scaune comode, rogojini pe podea – dar întotdeauna era cald și curat.

Ați putea crede că satul obiectase la invazia acestei femei ciudate și a bandei ei de foști condamnați, dar reacția a fost foarte slabă. Bărbații care locuiau cu ea erau toți de vîrstă medie sau mai bătrîni. Ocazional puteau fi văzuți plimbîndu-se prin sat, de obicei în grupuri mici de doi sau trei, rar singuri. Cumpărau dulciuri și tutun de la magazinul general local, dar altfel se țineau deoparte. Nu intrau în bar, acest lucru fiind interzis de una dintre puținele reguli ale casei lui Meriel. Astfel, aveau puțin impact asupra comunității.

Nu mi-i amintesc pe oamenii lui Meriel ca indivizi. În amintirea mea toți se confundă într-un unic portret generalizat. Erau oameni masivi cu fețe simple, necăjite, și nume obișnuite monosilabice ca Bill, John sau Pete. Meriel se purta cu ei ca o pedagogă amabilă avînd în grijă o clasă de copii nu prea isteți, un tratament la care ei răspundeau surprinzător de bine.

— Ei sînt Cei Răniți de Viață, obișnuia să-mi spună Meriel.

Era ceva în propoziția asta, sau poate în felul în care o spunea, care nu îmi prea plăcea. Doar puțină îngîmfare, mă gîndeam. Acesta era singurul aspect al ei la care aș fi găsit cîte ceva de obiectat. Părea destul de mulțumită de ea însăși; dar avea și motive întemeiate să fie.

Am spus că acei John, Bill și Pete nu se distingeau în mintea mea, dar a existat o singură excepție notabilă. Un bărbat pe care îl voi numi Harry Mason, iar el se distingea din toate punctele de vedere.

Sosise în vara aceluia prim an, cam prin iulie când aerul era greu, fierbinte și verde din cauza vegetației abundente. L-am remarcat imediat fiindcă era unul dintre puținii care se plimbau singuri prin satul nostru.

Era poate o idee mai tânăr decât media pușcăriașilor lui Meriel, așa zice abia trecut de patruzeci de ani. Era de înălțime mijlocie, dar slab și cu brațe și picioare fusiforme. Falca inferioară și buza de jos erau foarte proeminente, aproape o diformitate, care îl făcea să pară că ar rânji permanent lipsit de veselie. Trăsăturile habsburgice, combinate cu o mustață și o barbă bine îngrijite, îi dădeau o asemănare izbitoare cu Împăratul Carol al V-lea, așa cum a fost portretizat de Tizian. Oare el cultiva asemănarea? Posibil, pentru că, spre deosebire de alții de la Old Tannery, era categoric un om educat.

N-am știut niciodată pentru ce fusese „închis”; nu am întrebat niciodată și mă îndoiesc chiar că Meriel însăși știa. Avea obiceiul să se poarte ca și cum cei aflați în grija ei nu aveau trecut și numai prezentul conta.

Într-o vineri seara imediat după ce sosise el, am condus rugăciunea ca de obicei la Old Tannery. Aceste ocazii nu erau în niciun fel solemne sau pompoase. Ne adunam cu toții în camera principală și ne așezam aproximativ în cerc. Nu ingenuncheam sau alte lucruri de genul ăsta. Oamenii urmăreau adeseori slujba cu o carte de rugăciuni într-o mână și o ceașcă de ceai în alta, sorbind câteodată zgomotos în timpul pauzelor. Dar nu se supăra nimeni și era un motiv bun de discuții și râsete când se termina totul. Rugăciunea de seară este în orice caz cea mai simplă și mai frumoasă dintre slujbe.

În seara aceea am citit din Evanghelia lui Marcu, capitolul 5: omul posedat numit Legiune care trăia printre morminte și ai cărui demoni Iisus îi izgonise în porcii din ținutul Gadarenilor. Fusese în program pentru ziua aceea, dar îmi amintesc că mi-am dorit să mă fi gândit mai înainte și să fi ales un pasaj mai puțin sinistru. Meriel l-a citit pentru noi cu glasul ei limpede, înalt, și a fost ascultat într-o liniște neobișnuit de intensă. Obișnuitele tîrșăituri și sorbituri de ceai fuseseră pe moment abandonate.

După ce s-a terminat, totul a revenit la normal. Am fost forțat să rămîn la o cană de cacao și biscuiți cu ghimbir, și discuțiile generale care au avut loc nu au fost dintre cele mai interesante. Meriel încerca să recruteze cîțiva bărbați care să meargă cu ea peste o săptămînă la un recital de orgă la o biserică învecinată. Foarte puțini au acceptat, și ea a fost ușor tachinată pentru entuziasmul ei față de astfel de lucruri. În timp ce se desfășura această conversație am avut ocazia

să-l observ pe Harry Mason, noul rezident căruia Meriel mă prezentase în fugă înainte de slujbă.

Stătea lângă fereastră, despărțit de ceilalți, privind fără să participe. L-am văzut pe unul dintre bărbați trecînd pe lângă el cu o tavă încărcată cu cești cu cacao. Mi s-a părut că omul făcea eforturi studiate ca să se păstreze cît mai departe de Mason. Cînd veni rîndul lui Mason să capete o ceașcă de cacao, omul nu i-a înmînat-o direct ci a așezat-o pe o măsuță din apropiere de unde Mason putea s-o ridice.

Mason a observat că eu remarcasem mica lui umilire. A ridicat ceașca și a toastat cu ea spre mine înainte de a bea. I-am întors complimentul.

Puțin mai tîrziu în cursul serii l-am văzut croindu-și drum prin încăpere în direcția mea. Din nou am remarcat cum ceilalți se retrag din fața lui și m-am întrebat dacă asta era din cauză că știau care fusese crima lui.

— Bună seara, domnule vicar, zise. Vă place cacaoa?

Era o urmă de batjocură în vocea lui care m-a luat prin surprindere. Ceilalți bărbați mă tratau cu un respect la limita venerației. Am încercat să nu-l bruschez; nu exista nici un motiv pentru care să fie deosebit de respectuos, așa că am zîmbit și am aprobat din cap.

Mason s-a oprit. Părea să caute să-mi spună ceva, cînd un gînd i-a trecut prin minte. Și-a înclinat capul pe o parte și a zis:

— Povestea aceea pe care am citit-o din Evanghelie despre omul din cimitir și despre porci.

Glasul lui era clar și bine modulat, de tenor, cu o ușoară nazalizare de sudul Londrei.

Pentru moment nu am înțeles ce voia să spună. Era un mod atît de bizar de a vorbi despre povestea Legiunii și a porcilor din ținutul Gadarenilor.

— Ce e cu ea?

— Păi, aș vrea să înțeleg. Eu personal sînt ateu, așadar am o perspectivă puțin diferită asupra acestor lucruri. (Se opri iar, poate ca să studieze reacția mea la cuvintele lui.) Dar dacă doriți opinia mea, continuă el, aș spune că cel care a scris această poveste...

— Sf. Marcu.

— ...mă rog... a priceput totul greșit.

— În ce sens?

— Păi, pentru început, toată lumea pare să presupună că omul ăsta Legiune are nevoie să fie vindecat într-un fel, că vrea să fie vindecat. Dar asta era presupunerea lor, nu-i așa? Adică, să ne gîndim că lui pur și simplu îi plăcea să trăiască în felul acela. Printre morminte și tot restul.

— Și să se taie cu pietre?

— Da. Bine. E similar cu ceea ce fac unii oameni sfinți în biserica voastră. Nu se numește mortificare? Asta a fost alegerea lui.

— E un punct de vedere interesant, am spus, întorcîndu-mă.

Mă săturasem de conversația asta, dar nu și Mason. Se deplasă neplăcut de aproape de mine.

— Știți de ce toată lumea voia să termine cu el? zise.

— Nu. De ce?

— În poveste se spune de ce. Se spune că a fost înlănțuit de mai multe ori, iar el a rupt întotdeauna lanțurile. Deci avea forță. Avea putere. Și nu se încadra. De asta voiau ei să-l prindă. Voiau să-i distrugă puterea.

De data asta, deși glasul lui nu era ridicat, în tonul lui era agresiune pură. Unul dintre bărbații din apropiere devenise probabil conștient de asta căci s-a întors și a spus:

— Vă deranjează omul ăsta, părinte reverend?

— Nu. Nu, am zis. Dar acum chiar trebuie să plec.

Meriel m-a escortat pînă la ușă. Cînd nu mai puteam fi auziți de ceilalți, mi-a spus:

— Ai vorbit cu Harry.

— Da.

— Nu trebuie să-i dai voie să te supere.

Oricui altcuiva i-aș fi răspuns „nu mă supără“, dar Meriel nu putea fi mințită. Am rămas tăcut.

— E un client mai dificil decît media mea, dar în curînd va fi „îmbrăcat și în toate mințile“, după cum se spune.

Era o alegere ciudată a expresiei, cu toate că ar fi părut și mai ciudat dacă nu ar fi apărut în evanghelia citită în seara aceea. M-am întrebat dacă Meriel încerca să-mi spună ceva ce ghicise ea despre Mason dar nu era tocmai pregătită să admită pe față.

În seara aceea drumul meu înapoi către casa parohială a fost dominat de gînduri despre Harry Mason și Meriel. Ea radia încredere în munca ei, chiar mulțumire de sine. M-am întrebat pentru prima dată dacă încrederea ei era bine plasată.

Dimineața următoare eram pe drum către biserica mea, cînd am fost acostat de Mason. A fost o experiență tulburătoare pentru că a apărut brusc de după o piatră de mormînt din cimitir. Nu pretind că am har de medium, dar simt puternic prezența altor oameni. Asemeni celor mai mulți dintre noi, de exemplu, de obicei știu cînd sînt privit. Ceea ce m-a șocat la apariția lui Mason a fost faptul că nu am sesizat prezența lui decît cînd a fost lîngă mine. O clipă curtea

bisericii era goală – sînt sigur de asta – în clipa următoare el se afla la trei metri de mine stînd nemişcat în spatele unei pietre funerare și privindu-mă.

— Îmi pare rău dacă v-am speriat, a zis.

— Ba deloc, am răspuns, sau ceva la fel de stupid.

Apoi se lansă într-o lungă și oarecum incoerentă scuză pentru ceea ce spusese seara trecută. Nu sînt prea sigur pentru ce considera el necesar să se scuze; doar că părea să simtă că fusesem șocat de vederile lui neortodoxe. De fapt, nu fusesem. Pot să-mi amintesc o frază pe care a folosit-o. A spus: „Nu aveam nicio intenție să jignesc un om în sutană”. M-a izbit ca fiind o expresie greoaie, chiar pompoasă și în plus, nu știu ce credeți voi, dar ea am o aversiune aparte față de expresia „om în sutană”. De cîte ori o aud folosită simt un fel de dispreț în spatele ei.

Vorbea pe larg și mi-a fost extrem de greu să scap de el în mod politicos. La un moment dat am crezut că o să mă urmeze în biserică, dar cînd am deschis ușa bisericii s-a dat înapoi. În clipa următoare dispăruse.

Pare destul de umilitor să admit asta, dar cînd am ieșit din nou din biserică peste o oră m-am simțit extrem de temător – mi-era chiar frică – să nu mă aștepte Mason printre pietrele mormintelor. Din fericire nu era acolo.

Începînd din acea zi am fost chinuit de atențiile lui Mason. Nu mă chema niciodată în biserică sau la casa parohială, dar sînt convins că de multe ori punea la cale întîlniri aparent întîmplătoare: în sat, uneori cînd mergeam pe cîmp, dar cel mai adesea printre mormintele din curtea bisericii. Atunci mă angaja în conversații. Nu-mi amintesc cu adevărat ce spunea; poate deliberat mi le-am șters din minte. Detaliile îmi scapă, dar am senzația clară că întotdeauna ieșeam din acele întîlniri în cel mai rău mod: distras, stînjenit, secătuit. Dar asta nu din cauză că discuția lui era sălbatică sau ostilă în vreun fel evident. Cunoașteți expresiva formulare sugător de energie? Ei bine, descrie exact ceea ce făcea el. Îmi suga energia. Lansa asupra mea un baraj de vorbărie incoerentă despre nimic anume și, ceea ce era și mai grav, îmi solicita în mod constant reacția la ceea ce spunea, astfel că nu mă puteam niciodată deconecta.

O dată l-am întrebat direct de ce avea nevoie să vorbească atît de mult cu mine. Îmi amintesc distinct răspunsul lui pentru că a fost ciudat și, de data aceea, concis. A spus:

— Vorbesc cu dumneata pentru că prefer să nu vorbesc cu mine însumi.

Cînd îl vedeam plimbîndu-se prin sat sau pe cîmp mi-e rușine să recunosc că adesea mă ascundeam ca să nu mă vadă. Ca urmare am fost uneori surprins de enoriașii mei în situații jenante, pentru că simțeam un impuls curios de a-i urmări nevăzut mișcările. Avea ceva straniu care mă izbise nu numai pe mine ci și pe alții.

— Uite-l de domnul ăla, Mason, remarcău sătenii, de obicei cu o ușoară încruntare, și ochii lor îl urmăreau pînă dispărea din vedere.

Ca și cum, după cum îmi atrase atenția unul dintre ei, era necesar să „stea cu ochii pe el“.

Mersul lui era ciudat. Se mișca repede, făcînd pași mari cu picioarele lui subțiri, corpul i se apleca înainte cu umerii ușor aduși. De parcă s-ar fi grăbit undeva cu o greutate invizibilă în spate. Din cînd în cînd arunca o privire rapidă în stînga sau în dreapta, dar niciodată nu părea să observe prea mult împrejurimile, cu atît mai puțin să se bucure de ele.

Simțeam că trebuia să vorbesc cu Meriel despre el, dar ce să-i fi spus? Că vorbea prea mult? Că avea un mers straniu? Din fericire am fost salvat de această responsabilitate de însăși Meriel, care veni să mă vadă la casa parohială. Am discutat diverse probleme ale bisericii. Îmi ceru chiar părerea într-o controversă religioasă care era atunci la modă, dar îmi puteam da seama că mintea îi era în altă parte. Nemișcarea ei obișnuită – un amestec unic de rigiditate și seninătate – era absentă. În cele din urmă a lăsat să-i scape:

— N-am mai făcut asta pînă acum, dar am de gînd să-i cer să plece.

Am întrebat la cine se referă, dar întrebarea mea era inutilă pentru că știam că va spune că era vorba de Mason.

— Îi supără pe ceilalți, a spus.

— În ce fel?

— Nimic violent sau insultător. Intră într-o încăpere și atmosfera devine agitată. Mă cunoști, părinte. Eu nu judec. E un principiu necesar pentru mine: trebuie să iau oamenii așa cum sînt. Dar e ceva rău cu bietul Harry.

— Crezi că e un om rău?

— Nu. Nu. Nu am spus asta. Am spus că e ceva rău cu el.

Apoi începu să vorbească despre Tibble, motanul roșcat care ținea sub control populația șoricească din Old Tannery. Se pare că Tibbles o zbughea din camere atunci cînd intra Mason, o purtare foarte neobișnuită pentru acel demn bătrîn războinic. Mi-am zis că e un nonsens fantezist, dar oricum, am fost foarte ușurat să aud că Mason avea să plece. M-am simțit rușinat de ușurarea mea, așa că am încercat să mă bucur de conversația cu el cînd mi-a tăiat iar calea. Dar el nu a plecat. Și astfel a trecut vara.

În vara aceea s-a mai întîmplat un lucru care s-ar putea să nu aibă nicio relevanță. Am avut o Sărbătoare a Verii, cu un Spectacol al Florilor. A fost bine organizat, nu de mine, înțelegeți, și a atras oameni de pe kilometri întregi împrejur. Erau foarte bineveniți, dar reprezentau o invazie, iar unii dintre vizitatori erau mai puțin politicoși, în special cînd era vorba de parcare. Desigur, erau cîmpuri stabilite ca locuri de parcare, dar unii considerau că e mai ușor să

parcheze în sat fără nici un respect față de obiceiurile localnicilor. Cu această ocazie unele persoane mai puțin înțelepte își puseseră mașinile drept de-a curmezișul micului drum care urcă pe o latură a lui Old Tannery, și în același timp s-a întâmplat ca Meriel să aleagă exact acea zi ca să viziteze un prieten bolnav aflat la patruzeci și cinci de kilometri distanță. Pentru asta avea nevoie de vechiul și uzatul ei Morris Oxford, care se afla pe alee.

Primul lucru pe care l-am aflat a fost o Meriel furioasă năpustindu-se asupra mea când arbitram dovleceii în cortul principal. Nu o mai văzusem înainte pe Meriel pierzându-și cumpătul. Fiecare aspect al ei părea ieșit din matcă. Cuvintele îi curgeau într-un șuvoi incoerent; mișcările erau smucite și prost coordonate. În alte circumstanțe ar fi fost comic. Mi-a cerut să fac o cerere urgentă și severă printr-o adresă publică pentru ca respectivul contravenient să-și mute imediat mașina. Am făcut acest lucru. Am escortat-o pe Meriel înapoi la Old Tannery unde am descoperit că mașina fusese mutată, dar evident că nu de către proprietarii ei.

Era o mașină de dimensiuni medii – nu-mi amintesc marca, poate un Rover – destul de voluminoasă și grea, dar fusese răsturnată pe o parte într-un șanț. Doi bărbați puternici n-ar fi putut face asta, poate nici chiar trei.

S-a iscat un tărăboi teribil din cauza asta. Proprietarii mașinii s-au transformat într-o clipă din vinovați în victime minioase și s-au indignat în mod special când au descoperit cine erau locuitorii de la Old Tannery. A fost chemată poliția și oamenii au fost anchetați, dar misterul n-a putut fi niciodată rezolvat. Cei mai mulți aveau alibiuri excelente pentru perioada în care ar fi putut avea loc fapta. S-a întâmplat ca Meriel să-mi atragă atenția mult mai târziu că singurul care nu a avut a fost Mason, iar el era și unicul care fusese martor la furia ei provocată de acea mașină. Dar, desigur, toată lumea a căzut de acord că ar fi fost imposibil ca un singur bărbat cu mâinile goale să răstoarne o mașină de dimensiuni medii. Ceea ce face ca totul să fie și mai misterios este faptul că aparent nu a existat nici un martor la incident.

La sfârșitul verii am început să mă întreb de ce Meriel nu îl alungase pe Mason, dacă nu de tot cel puțin la alta dintre casele ei Filipice. Desigur, el nu făcuse nimic rău, dar atmosfera de la Old Tannery se deteriorase vizibil. Nu mai era căldura relaxată de dinainte. Slujbele mele săptămânale se țineau într-o liniște reverențioasă înțepenită. Mason era întotdeauna prezent, dar stătea mereu deoparte sau retras. De obicei se afla la fereastra dinspre vest astfel încât umbra lui bloca razele soarelui apunând.

În cele din urmă am abordat problema cu Meriel. Ne plimbam împreună după slujba de dimineață din timpul săptămânii la care fusese singura persoană

prezentă. Când am presat-o ea a zîmbit, după părerea mea, cu o superioritate iritantă.

A spus:

— Ai auzit, părinte, de doctrina substituției?

O cunoșteam în mod teoretic. Cîțiva anglicani progresiști de orientare mistică erau foarte pasionați de ea în acea vreme, din cîte îmi amintesc. Ideea de bază este că, la fel ca și Christos, deși la un nivel minor, poți prelua păcatele și necazurile celorlalți. Cu alte cuvinte, poți fi nu numai beneficiarul Patimilor lui Christos, ci, de asemenea, în mică măsură, să participi la ele.

Meriel mi-a spus că Mason suferea de o traumă spirituală adînc înrădăcinată și că începuse ședințe de terapie cu el, și de asemenea trecuse la severe mortificări personale pentru a prelua cîte ceva din povara lui. Când am insistat pentru detalii a devenit vagă și evazivă.

Ei bine, nu știu voi, dar eu am fost întotdeauna oarecum precaut în privința acestei doctrine a substituției. Consider că trebuie să fii într-adevăr o persoană sfîntă – sau una foarte arogantă – ca să preiei o astfel de sarcină. Cum era Meriel? Puteți crede că am avut prejudecăți în privința ei, dar nu e așa. Nu am cum să spun dacă ea acționa din vanitate și orgoliu spiritual, sau dintr-un fel de nechibzuință umilă și divină. Sau era oare un amestec ciudat al celor două?

Pe atunci nu eram sigur – și mai sînt și acum – decît de faptul că ea încerca ceva foarte periculos și cu beneficii practice îndoielnice. I-am spus asta și nu m-a luat în seamă, cum dealtfel era dreptul ei, bineînțeles. Eu nu eram îndrumătorul ei spiritual; acest post era ocupat de starețul unei mănăstiri locale de franciscani anglicani.

Timp de cîteva zile după întîlnirea mea cu Meriel nu l-am mai văzut pe Mason. Era sfîrșitul verii și pămîntul era cald. Frunzele renunțau la strălucirea lor prăfoasă înainte de a se îngălbeni. Îmi puneam întrebarea dacă nu cumva neobișnuita mea senzație de bine nu avea ceva de-a face cu absența lui Mason. Cu fiecare zi care trecea începeam să-mi pierd teama de apariția lui bruscă în curtea bisericii. Mă întrebam dacă plecase sau nu definitiv, căci nu apăruse la rugăciunea de seară timp de două săptămîni la rînd, dar Meriel m-a asigurat că era „încă alături de noi”.

Apoi într-o dimineață fu din nou prezent. De data asta am știut din momentul în care am pășit afară din casa parohială la ora șase patruzeci și cinci. Îmi amintesc că era o dimineață plăcută, însorită, dar umedă, cu un aer ușor rece.

Deși casa parohială se învecinează cu biserica, nu o poți vedea de acolo. Este ascunsă de un șir de magnifici stejari bătrîni. Mergi pe o alee pe lîngă acești copaci și apoi, imediat ce ieși de pe alee, apare biserica, în mijlocul cimitirului ei

verde, cu turnul de piatră profilându-se înalt pe cer. Această primă imagine a Sf. Winifred mă surprindea întotdeauna, și adesea mă umplea de bucurie.

De data asta veselia așteptării lipsea. Când am ajuns la capătul aleii am privit spre biserică. Era începutul unei zile fierbinți. O ceață ușoară se ridica din roua de pe iarba dintre morminte. În spatele unuia dintre acestea, vag ascunsă de abur, stătea silueta unui bărbat nemișcat și rigid. Dacă nu mi-aș fi cunoscut curtea propriei biserici l-aș fi putut lua drept parte a unui monument funerar. Însă eu am știut cine era acolo, și mi s-a făcut rău.

Bineînțeles, îmi spuneam, nu e decît Mason, și totuși teama de a fi nevoit să trec pe lângă el în drum spre biserică era foarte mare. Nu o puteam înțelege. Niciodată înainte nu simțisem teamă în prezența lui: cu siguranță iritare și stînjeneală, dar nimic mai rău. Când am înaintat spre el nu s-a mișcat, ci a continuat să se holbeze la mine cu acel rînjat habsburgic melancolic pe chip.

Se afla la cîțiva pași distanță de cărarea spre biserică în spatele unei pietre de mormînt înclinată ușor. O mînă a lui Mason se odihnea pe piatră. Am observat că degetele erau roz dar articulațiile proeminente erau albe. Am simțit că trebuia să spun ceva, pentru că a-l lăsa pe el să vorbească primul ar fi demonstrat slăbiciune.

I-am zis:

— Salut, Harry. De cînd ești aici?

El nu a dat nici un fel de atenție întrebării mele, ci a continuat să se holbeze și să rînjească. După o pauză, a spus:

— Credeți în îngeri?

L-am întrebat ce înțelege prin îngeri. A răspuns:

— Vreau să zic spiritele de aer care zboară înăuntru și în afară din tine.

Nu am spus nimic și el a părut să se bucure de disconfortul meu. Când a vorbit din nou, avea un ton diferit al vocii, mai acut, și încărcat de acea amenințare intensă și totuși diminuată pe care o experimentasem prima dată cînd mă întîlnisem cu el. A zis:

— Spune-i lui Meriel să mă lase în pace. N-o să meargă.

Rostind asta își suflecă mîneca stîngă. Antebrațul lui gol, subțire și sinuos, era acoperit cu păr negru sîrmos prin care puteam vedea cicatricele livide a vreo jumătate de duzină de tăieturi diagonale. Erau foarte egal distanțate; o mutilare hidos de controlată.

Am alergat înăuntru la biserică. Nu m-am putut abține. Când am ieșit din nou afară după o oră de rugăciune – o numesc rugăciune, dar în realitate nu a fost decît o perioadă de confuzie mentală agonizantă – el dispăruse. Mai tîrziu în acea dimineață am sunat la Old Tannery și am rugat-o pe Meriel să vină să mă vadă.

După ce am trecut de formalități și ea a refuzat răcoritoarele – puțin cam răstit, m-am gândit – s-a aruncat într-un fotoliu din biroul meu și mi-a anticipat preambulul spunînd:

— E vorba de Harry, nu-i așa?

Cînd i-am povestit ce se întîmplase am putut vedea că fuga mea în biserică nu mă făcuse deloc să cresc în ochii ei. Purtarea ei față de mine s-a schimbat și a început să mă trateze cu o condescendență blîndă, aproape ca pe unul dintre oamenii ei de la Old Tannery.

— O, știu despre automutilare, a zis. Durează deja de ceva timp. Am redus-o la un nivel rezonabil. Faptul că Harry ți-a spus să mă avertizezi să-l las în pace e de fapt un semn de speranță, să știi. Înseamnă că am efect asupra lui.

— Dar ce nu e în regulă cu el? am întrebat.

— E posedat, bineînțeles!

Era un răspuns șocant de simplu, dar atrăgea o întreagă serie de întrebări ulterioare. Cum era posedat? Și de către ce? Am pus întrebările și am primit cele mai vagi răspunsuri. Cred că nu era tocmai pregătită să-și accepte ignoranța.

— Ceea ce contează este cum îl vindecăm, a zis.

Am întrebat-o dacă a luat în considerare exorcismul, dar ea alungă opțiunea aproape cu dispreț.

— Am fost implicată în cazuri în care s-a folosit exorcismul. Efectele sînt foarte nesigure. Cred că există și alte mijloace. Apoi s-a uitat la mine cu acea bruscă licărire intuitivă care îi era atît de caracteristică: Acum știu că tu crezi că sînt foarte vanitoasă și plină de orgoliu spiritual dacă presupun că pot face toate astea singură, dar nu sînt, să știi. Sînt perfect conștientă de pericolele implicate și știu că am nevoie de tot ajutorul posibil. Franciscanii de la mănăstire se roagă toți pentru mine din răspuțeri!

Am zîmbit, ea a rîs, și tensiunea a mai cedat.

— Și vreau să te rogi și tu! a zis ea, bătîndu-mă pe genunchi apoi, pentru o clipă, aproape mîngîindu-l.

În acel scurt moment am fost conștient de o altă Meriel, nu pioasa, entuziasta iubitoare a lui Dumnezeu, ci o femeie foarte singură, oarecum imatură, cu necesități sexuale și emoționale ca noi toți. M-am simțit tulburat, chiar onorat, pentru că îmi permisesese să văd această latură a ei. Nu că Meriel cea sfîntă pe care cei mai mulți dintre noi o vedeau în majoritatea timpului nu ar fi fost perfect adevărată; dar ea era Legiune ca și noi toți ceilalți.

Așadar nu mai puteam face nimic, decît să mă rog și să aștept desfășurarea lucrurilor. Aici povestea devine nesatisfăcătoare fiindcă știu foarte puțin din ceea ce s-a petrecut între Meriel și Harry Mason în zilele următoare. Nici măcar nu pot specula. Nu vă pot spune decît ceea ce am văzut.

Timp de trei zile după evenimentele descrise nu i-am întâlnit nici pe Meriel, nici pe Mason, apoi într-o joi am văzut ceva ce ezit să vă povestesc. Există anumite imagini care îți rămân fixate în minte drept amintiri, dar faptul că sînt vii nu e o garanție a veridicității lor. Așa că atunci cînd spun că am văzut asta, ar fi mult mai precis să spun că am o impresie foarte puternică cum că aș fi văzut.

Era spre sfîrșitul lui septembrie. Îmi făceam plimbarea favorită printr-un mic cîrîng de frasini și aluni de la marginea unor cîmpuri recoltate cu o zi sau două în urmă. Norii erau sus și un vînticel ușor și proaspăt adia printre ramuri. S-a întîmplat să-mi arunc privirea printre copaci pe cîmp, unde am văzut ceva mișcîndu-se. Era greu de spus ce anume prin perdeaua de crengi, dar am distins o creatură cu patru picioare care aducea cu o vulpe dar era mai mare. Nu mi-am dat seama ce culoare avea – cafeniu-închis cred – pentru că mă uitam contra soarelui.

Primul meu gînd a fost la una dintre acele căprioare Muntjac, scăpată de pe vreo proprietate, care tocmai începuseră să devină o pacoste pentru fermierii din zonă. Dar era ceva în alura ei și în forma picioarelor care îmi contrazicea această teorie. Mi-am făcut loc prin hățiș ca să pot vedea nestînjinit.

Atunci am văzut că nu era deloc un animal ci un om în patru labe, cu picioarele ușor îndoite, brațele lungi folosindu-i drept picioare anterioare, astfel încît întregul corp îi era arcuit și înclinat în față. M-am gîndit că omul o să se ridice repede în poziție normală, dar nu a făcut-o. A sărit înainte în mod disgrățios, dar cu o viteză și o agilitate surprinzătoare, folosindu-și toate cele patru membre. Mai mult, bărbatul era dezbrăcat. Avea membrele păroase și crestate cu pete și urme roșii. Ceva i-a atras atenția spre mine și și-a întors capul în direcția mea. Fața era cea a lui Harry Mason, dar ochii nu aveau expresie umană. Creatura avu o clipă de recunoaștere animalică înainte de a începe să se îndepărteze de mine sărind cu o viteză extraordinară.

E greu de descris oroarea care m-a cuprins. Poate de aceea o parte din mine încă mai încearcă să insiste că ceea ce am văzut a fost un soi de halucinație.

Am alergat înapoi la casa parohială ca s-o sun pe Meriel și am găsit-o la fel de agitată fiindcă Mason dispăruse noaptea trecută. Cînd i-am povestit ceea ce am văzut – sau credeam că am văzut – pe moment nu a spus nimic, apoi, cu o hotărîre bruscă, a anunțat că va chema poliția. Zece minute mai tîrziu poliția m-a sunat ca să confirm observația. Le-am spus că Mason era dezbrăcat dar nu că mergea în patru labe, știind că așa ceva ar atrage scepticismul. („Sînteți sigur că ceea ce ați văzut nu a fost vreun animal, părinte?”) Nu știu cît de stăruitoare a fost cercetarea, dar nu a dus la nici un rezultat. Însă în dimineața următoare, în drumul meu către biserică, am văzut ceva ce nu aș fi vrut să văd.

Majoritatea mormintelor din curtea bisericii noastre sînt marcate de o piatră verticală, dar cîteva au suprafețe plate de tip sarcofag, ca o cutie dreptunghiulară de piatră. Există unul anume, dintr-o piatră de un galben palid, situat lingă capătul estic al bisericii, care adăpostește membrii unei familii din zonă de mult stinse pe nume Orlebar. A fost ridicat în 1710 și se remarcă prin faptul că are sculptat pe suprafața sa un cartuș în basorelief reprezentînd blazonul familiei sub un craniu și două oase încrucișate, ca și cum ar fi prevestit dispariția familiei. Sculptura este foarte roasă, dar calitatea ei este încă vizibilă. Asta în treacăt fie zis. Ideea este că, deși abia se putea vedea de pe potecă prin pădurea de pietre de funerare, locul era remarcabil. În acea dimineață am observat ceva diferit la mormîntul Orlebar. Cineva stătea întins pe el.

Inima a început să-mi bată cu putere. M-am dus să văd. Silueta care zăcea acolo era lungă și subțire, atît de înaltă încît capul și picioarele atîrnau strîmb dincolo de fiecare margine. Era corpul unui bărbat dezbrăcat, oribil de palid și plin de cicatrice, cu brațele și pieptul acoperite cu păr negru aspru, rar, dar nefiresc de lung. Ochii deschiși erau complet negri fără alb și fără iris, iar gura pe jumătate deschisă era ieșită în afară, rînjind brutal. Era Mason, care murise.

Cîteva zile mai tîrziu, într-o seară, mă aflam în micul birou al lui Meriel la Old Tannery. Fuseseră vremuri tulburătoare pentru noi toți, așa că Meriel decisese să vîndă Tannery și să înființeze o altă Casă Filipică în altă parte. Am întrebat-o ce anume a provocat groaznica ultimă călătorie a lui Mason către mormînt. Meriel a fost evazivă. Era extrem de încordată și nu era dispusă să privească evenimentele limpede și fără patimă. Conversația tot sărea de la un subiect la altul: mutarea, viitorul Filipicelor, necazurile pe care le avea cu dinții. Dar a lăsat să-i scape cîteva indicii.

În ziua de dinainte de a-l vedea pe Mason pe cîmp avusese ceea ce ea numea „o ședință lungă” cu el. Cînd îi ceruse să-și descarce sufletul și să „împărtășească” poverile cu ea, el fusese mai deschis decît în ocaziile precedente și la un moment dat cedase complet. Se rugaseră împreună și în timp ce făceau asta se petrecuse ceva. Nu a spus ce, fie pentru că îi era teamă, fie pentru că nu existau cuvinte prin care să descrie experiența, fie pentru că i se ștersese din memorie. Eu nu știu.

Spre sfîrșitul discuției noastre a spus dintr-o dată:

— Singurul fapt de care nu am reușit să-mi dau seama a fost că după ce acel lucru a ieșit din el, a mai rămas foarte puțin din bietul Harry. Cred că a murit fiindcă nu i-a mai rămas nimic care să trăiască, dacă înțelegi ce vreau să spun. Probabil bat cîmpii, așa că ar trebui să-mi închizi gura.

Am întrebat-o pe Meriel dacă știa ceva despre trecutul lui Mason.

— Practic nimic. Nu întreb niciodată, după cum știi. Era un om educat. Mi-a spus că odată a fost profesor; și a sugerat că niciodată nu ar mai reveni la profesorat. Asta-i tot. Evident ceva a mers prost.

Exact atunci amîndoi am devenit conștienți de zgomot. Venea de deasupra capetelor noastre și probabil provenea din camera de sus, dar în mod curios părea a fi în aceeași încăpere cu noi.

Era un sunet ca un scîrțîit. Ceva acolo sus se mișca rapid în toate direcțiile, nu tocmai alergînd, dar deplasîndu-se repede. Picioarele nu erau grele, nu bufneau pe scîndurile grele de ulm de deasupra capetelor noastre, dar le făceau să scîrțîie și să geamă ca împovărate de apăsarea asupra lor. E ciudat să vorbești astfel despre o apăsare asupra unei lemnării atît de vechi, dar o simțeam rece, umedă și abjectă, o răutate conștientă remarcabilă în fiecare pas.

Meriel a arătat în sus și a spus:

— Asta e fosta cameră a lui Harry Mason.

Mi-am făcut cruce. Meriel a zis:

— Mergi în pace.

Și sunetele au slăbit, apoi au încetat cu totul.

— Mă tem că se va întoarce, a spus Meriel destul de calmă. Apoi s-a aplecat în față și mi-a zis: Dar nu e Harry, să știi.

Ochii ei, de obicei luminoși, erau stinși; ca și cum speranța dispăruse din ei.

O săptămînă mai tîrziu Meriel plecase și Old Tannery era scos la vînzare. În caz că întrebați, următorii ocupanți nu au avut nicio experiență neplăcută cu casa, dar eu, trebuie să recunosc, am binecuvîntat minuțios locul înainte de sosirea lor.

Nu am făcut nici un efort să păstrez legătura cu Meriel. Nu sînt sigur de ce. Nu a fost o decizie conștientă, dar am senzația că un fel de instinct autoprotector m-a reținut. Oricum, am revăzut-o pentru o ultimă dată aproape din întîmplare doisprezece ani mai tîrziu. Mi se ceruse să vorbesc unui grup de călugărițe anglicane despre nu știu ce anume – cred că era vorba de teologie pastorală, pentru că așa ceva predam pe vremea aceea la Cuddesdon. Ei bine, acea mănăstire era o mică organizație în Buckinghamshire, parte din Comunitatea Reînvierii. La sosire mi s-a arătat locul – unii întotdeauna fac asta – și am fost pus să admir podelele lustruite și ordinea. Totul a mers bine pînă cînd am intrat în capelă, cînd călugărița care îmi arăta împrejurimile a șoptit un semi-înăbușit „Oh!“ Era un „Oh!“ pe care l-am recunoscut; însemna: „dacă aș fi știut ce-o să se întîmple, nu te-aș fi adus aici.“

Capela era luminată numai de o pereche de lumînări pe altar și o lampă în sanctuar. Era unul dintre acele locuri semiîntunecate, supra-ornamentate,

construite pe la 1900 după moda anglo-catolicismului mistic. Arhitectura, operă a unui adept neinspirat al lui Butterfield, era o dezordine neo-bizantină de coloane de marmură roșu-închis, paravane de alabastru, modele pestrițe de cărămidă și panouri mozaicate cu scene biblice: o exuberanță lipsită de veselie. Lângă balustrada de alamă bogat ornamentată a altarului stătea ingenuncheată o siluetă pe care am recunoscut-o imediat.

Era aceeași poziție dreaptă și rigidă, același cap mic și îngrijit. Părul ei, acum alb, era răsucit în cocul familiar pe ceafă ca un șarpe adormit. Era Meriel. Am simțit cum călugărița mă trage de mîneacă îndemnîndu-mă să plecăm. Dar eu am rezistat, reținut atît împotriva voinței ei cît și a mea.

Era aceeași și totuși diferită. Nemișcarea dispăruse. Capul se smucea ușor, ca și cum ar fi privit constant dintr-o parte în alta. M-am întrebat dacă era bolnavă de Parkinson. I-am explicat călugăriței, acum foarte jenată și dornică să plece, că o cunoscusem cîndva bine pe Meriel. Se mai relaxă puțin, explicîndu-mi că Meriel avea „una dintre zilele ei proaste“.

— Își face singură rău uneori, a zis ea.

Am rugat-o pe călugăriță să plece, spunîndu-i că aș dori să mă rog puțin în capelă. Ea a plecat ezitînd. Nu am înaintat mult, ci am ingenuncheat în strană la o oarecare distanță de Meriel.

Mai era ceva în neregulă. Parcă aerul din jurul lui Meriel era deranjat. Se auzeau mici sunete – șoapte, mîrîituri, scîrîituri – toate emanînd din direcția ei. În același timp lumina de lîngă ea era cumva spartă în mici scînteii și umbre iraționale. E greu de descris, dar era ca și cum capul i-ar fi fost înconjurat de un roi de insecte invizibile, bizîind, șuierînd, filfîind din aripi; sclipirea accidentală a unei aripi iridiscente scînteia slab în semiîntuneric. M-am întrebat dacă ea avea să se întoarcă să mă vadă, așa cum făcuse cu ani în urmă atunci cînd ne întîlniserăm prima oară. Nu a făcut-o, așa că am rostit o rugăciune pentru ea și am părăsit capela.

Aceasta a fost ultima dată cînd am văzut-o, poate cu excepția următoarei dimineți. Mă treziseam devreme și mă plimbam prin Grădina Calvarului de la mănăstire înaintea rugăciunii de dimineață. Grădina, așa cum se obișnuiește, se învecinează cu un mic teren pentru cimitirul călugărițelor. Era una dintre acele dimineți umede de noiembrie în care pămîntul pare îngropat într-o ceață albă. Liniștea lor are o calitate aparte care te conduce la meditație. Nu auzeam nimic altceva decît scrișnetul ușor al pașilor mei pe pietrișul cărării, și cînd m-am oprit în fața pietrei Calvarului din mijlocul grădinii liniștea era desăvîrșită. Deci nu putea să fie un zgomet ceea ce m-a făcut să mă întorc brusc și să privesc în direcția cimitirului. Acolo, în ceață, mi s-a părut că întrezăresc o siluetă albă subțire stînd dreaptă lîngă una dintre pietrele funerare ale călugărițelor. Părea să

fie în pielea goală. Nu pot fi absolut sigur că a fost Meriel, dar cred că ea a fost, și cred că m-a văzut și ea. Când am încercat să mă apropiu de siluetă a dispărut rapid în ceață.

Meriel a murit la mănăstire câteva luni mai târziu.

Urmă o pauză după ce părintele Humphreys încheie, apoi canonicul Carey întrebă:

— Vreți să spuneți că ea preluase... demonul, povara... ce-o fi fost?

— Chiar n-aș putea să spun. E o explicație posibilă.

— Nu, nu! zise arhidiaconul. Asta ar contrazice întreaga doctrină evanghelică. Dacă trebuie să admiți noțiunea de demon, atunci înseamnă că ei pot fi alungați. Domnul nostru a alungat demonii. De ce nu s-a lăsat exorcizată de un membru al clerului pregătit corespunzător, acreditat de episcop?

— Poate pentru că toată lumea spunea că e pur și simplu nebună, așa cum faceți și dumneavoastră, părinte arhidiacon. Sau poate a considerat că ar trebui să lase entitatea să moară o dată cu ea, în caz că dacă ar fi fost scoasă din ea ar fi intrat în altcineva și și-ar fi continuat lucrarea acolo. Ca porcii din ținutul Gadarenilor.

Am observat dintr-o dată că luminile din încăpere erau foarte slabe. Părintele Humphreys se uită la noi și zîmbi, nu foarte încurajator.

— Cu toții ne purtăm propriile umbre. Ele aleargă pe lângă noi când sîntem tineri; se tirăsc în urma noastră când îmbătrînim; adorm cu noi în mormînt. Trebuie să învățăm să trăim și să murim cu ele. Nu ar trebui să încercăm să le îndepărtăm, și nu ar trebui să încercăm să preluăm umbrele altcuiva. Poate că un sfînt adevărat ar putea s-o facă, dar eu nu sînt convins. O astfel de faptă bună nu rămîne niciodată nepedepsită pe lumea aceasta.

* Povestirea „**Printre morminte**” („Among the Tombs”) face parte din cuprinsul antologiei **The Year's Best Fantasy and Horror 2006: 19th Annual Collection** (Year's Best Fantasy and Horror) editată de Ellen Datlow, Gavin J. Grant și Kelly Link, în curs de apariție la Editura Nemira.